

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การทำอิฐมอญ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เป็นวัสดุหลักที่ใช้ในการก่อสร้าง เนื่องจากเป็นวัสดุที่หาง่าย ราคาถูก มีความคงทน แข็งแรง และผลิตได้เองในประเทศ จากแรงงานท้องถิ่น อิฐมอญจึงเป็นวัสดุที่เป็นที่รู้จัก และมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย

จังหวัดลำปางมีสภาพทางเศรษฐกิจเป็นแบบเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น (ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ, 2548 : ออนไลน์) อุตสาหกรรมขนาดย่อมส่วนใหญ่เป็นธุรกิจผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียง สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัด และแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผา เซรามิก อิฐมอญ ที่แพร่หลายตั้งอยู่ในเขตตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ปัจจุบันอิฐมอญเป็นวัสดุก่อสร้างที่มีความสำคัญมากอย่างหนึ่ง เนื่องจากความเจริญทางด้านเศรษฐกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ความต้องการใช้อิฐมอญในการก่อสร้างก็มีปริมาณสูงตามไปด้วย อีกทั้งอิฐมอญยังสามารถใช้แทนไม้ซึ่งหายากและมีราคาแพง (ก่อผนัง 2 ชั้นด้วยอิฐมอญได้อย่างไร, ม.ป.ป. : ออนไลน์) นอกจากนี้การประกอบอาชีพผลิตอิฐมอญสามารถทำได้ง่ายเพราะมีการลงทุนน้อย วัตถุดิบก็หาได้ง่ายภายในท้องถิ่น ใช้แรงงานคนจำนวนไม่มาก ไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานที่มีฝีมือ ให้ผลผลิตในระยะเวลาอันสั้นและผลตอบแทนในอัตราที่น่าพอใจ (ชนา จัดวัฒนกุล, 2548 : 4-6)

อิฐมอญของตำบลพระบาท จังหวัดลำปาง เป็นการผลิตที่เกิดจากการรวมตัวของชาวบ้านโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ เป็นการผลิตโดยใช้แรงงานคนจากครัวเรือนทั้งหมด จากการที่ผลิตเป็นระยะเวลานานทำให้เกิดการพัฒนาจนกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงและเป็นเอกลักษณ์ของตำบลพระบาท เนื่องจากเป็นอิฐมอญที่มีคุณภาพเหมาะแก่การนำมาทำเป็นวัสดุก่อสร้างและวัสดุประดับตกแต่ง ทางชุมชนตำบลพระบาทได้ส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นรายได้หลักและรายได้เสริมให้กับชาวบ้านนอกเหนือจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมให้มีการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าเพื่อส่งเสริมให้แต่ละครัวเรือนมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพิ่มเติมจุนเจือครอบครัว (ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ สำนักโฆษก, 2547 : ออนไลน์)

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลทางบัญชีในด้านต้นทุนและผลตอบแทนเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ผู้ที่มีข้อมูลจะสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่ดีกว่า การประกอบธุรกิจระดับท้องถิ่นในประเทศไทยส่วนใหญ่ จะเป็นธุรกิจแบบดั้งเดิม บริหารระบบครอบครัว ไม่มีการจดบันทึกข้อมูลทางการค้า ไม่มีการจัดทำบัญชีที่จะนำมาใช้ในการวางแผนทางธุรกิจ การปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของเจ้าของผู้ประกอบการธุรกิจเป็นสำคัญ ทำให้ธุรกิจนั้นไม่ได้รับผลตอบแทนที่ดีเท่าที่ควร หรือบางครั้งต้องประสบความล้มเหลว เนื่องจากไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำอัฐมอญ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการลงทุนทำอัฐมอญและเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำอัฐมอญให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนทำอัฐมอญ : กรณีศึกษาตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย การศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของการลงทุนทำอัฐมอญ ของครัวเรือนที่ทำการผลิตอัฐมอญในเขตตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ จำนวนครัวเรือนที่ทำการผลิตอัฐมอญออกจำหน่าย โดยสม่ำเสมอทุกเดือน ตั้งแต่ 12,000 ก้อนขึ้นไป ในตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 28 ราย (สัมภาษณ์นายมิตร ปัญญาสุโกสิงห์ ประธานชุมชนตำบลพระบาท)

วิธีการศึกษา และเก็บข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ได้รวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ชาวบ้านที่มีอาชีพทำอัฐมอญในตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 28 ราย ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (วัชรารักษ์ สุริยาภิวัฒน์, 2546 : 30-31)

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

จากการค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอิฐมอญจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร รายงาน เว็บไซต์ ข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนจากการลงทุนทำอิฐมอญ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนและ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องในการทำอิฐมอญ ตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบจนกระทั่ง เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย

ผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนการทำอิฐมอญที่ได้รับจากการจำหน่ายอิฐมอญหลังหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนแล้ว

อิฐมอญ หมายถึง อิฐที่ทำจากดินผสมแกลบและน้ำในอัตราส่วนที่เหมาะสมได้ แบบพิมพ์อัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมตามขนาดที่ต้องการ ทิ้งไว้ให้แห้งและนำไปเผาไฟจนสุกจะได้ อิฐมอญที่มีสีส้มปนแดง

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนทำอิฐมอญ : กรณีศึกษาตำบล พระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
2. เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้สำหรับผู้ที่จะลงทุนทำอิฐมอญ และเป็นแนวทาง ในการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น